



అసాధారణ ప్రజ్ఞావంతుడు శ్రీనివాస రామానుజన్

తమిళనాడు లోని ఎరోడ్ జిల్లాలో ఓ మారుమూల గ్రామంలో ఉపాద్యాయుడు పిల్లలకు భాగహారాన్ని వివరిస్తున్నాడు. దానికి ఉదాహరణగా ఒక సంఖ్యను అదే సంఖ్యతో భాగిస్తే ఎప్పుడూ ఒకటే వస్తుంది అని చెప్పాడు, మూడు అరటి పళ్ళను ముగ్గురికి సమానంగా పంచితే ఒక్కొక్కరికి ఒకటి వస్తుంది అని చెప్పన్నారు. అంతలో ఒక విద్యార్థి ఏమీ లేని అరటి పళ్ళను ఎవ్వరికీ ఇవ్వకపోతే ఏమవుతుంది అని అడిగేసరికి ఆ ఉపాద్యాయుడు ఆ విద్యార్థి ప్రజ్ఞకు ముగ్గుడై, సున్నను సున్నతో భాగిస్తే ఫలితం అనంతమని చెప్పారు. అనంతరం రాబర్ట్ కానిబెల్ చే 'అనంతం తెలిసిన మనిషి" (A man who knows infinity) గా కీర్తించబడ్డ - ఆ మేధాసంపన్నుడే శ్రీనివాస రామానుజన్.

పువ్వు పుట్టగానే పరిమళిస్తుంది అన్నట్లు, బాల్యం నుంచే గణితశాస్త్రంలో విశేష ప్రతిభ కనబరిచేవాడు రామానుజన్. అతి పిన్న వయసులోనే త్రికోణమితి (Trigonometry), బీజగణితం (Algebra) మొదలైన వాటిలో అనేక క్లిష్టమైన సమస్యలను పరిష్కరించాడు. కుటుంబ సమస్యలు, పేదరికం మొదలైన ఎన్నో సమస్యలున్నా గణితశాస్త్రమధనం ఆపలేదు. చివరకు కుటుంబ పోషణ నిమిత్తం మద్రాసు పోర్ట్ ట్రస్ట్ లో గుమస్తాగా చేరాడు. అయినా నిరంతర కృషితో 100 పైగా సిద్ధాంతాలను క్రొత్తగా కనుగొని పరిశీలనకై కేంబ్రిడ్జిలోని గణితాచార్యుడైన జి. హెచ్. హార్డికి పంపించాడు. హార్డి, మరికొంతమంది గణితశాస్త్ర నిపుణులు రామానుజన్ గొప్పదనాన్ని గుర్తించి, రామానుజన్ ను కేంబ్రిడ్జికి ఆహ్వానించారు. ఎట్టకేలకు 27 సంవత్సరాల ప్రాయంలో కేంబ్రిడ్జి వెళ్ళి, ఆరు సంవత్సరాల కాలం హార్డితో కలిసి సంఖ్యా శాస్త్రం (Number theory), బీజగణితం (Algebra) మొదలైన వాటిలో అనేక క్రొత్త ఫలితాలు కనుగొన్నారు. ఒకసారి హార్డి రామానుజన్ ని సందర్శించడానికి ఆసుపత్రికి వచ్చినప్పుడు మాటల సందర్భములో తను వచ్చిన taxi number plate పైనున్న సంఖ్యను తెలిపి, ఆ సంఖ్య ప్రత్యేకతను చెప్పమని హార్డి అడిగాడట. రామానుజన్ తడుముకోకుండా దానిని రెండు ఘనముల మొత్తంగా రెండు రకాలుగా వ్రాయవచ్చునని వివరించాడట. విస్తృతపోవడం హార్డి వంతయిందట. తరువాత 1729 రామానుజన్ సంఖ్యగా పేరుపడింది. $10 \times 10 \times 10 + 9 \times 9 \times 9 = 12 \times 12 \times 12 + 1 \times 1 \times 1 = 1729$.

1887 డిశంబరు 22న జన్మించిన రామానుజన్ , ఇంగ్లాండ్ వాతావరణం సరిపడక పోవడంవల్ల, టి. బి. వ్యాధికి గురై 32 సంవత్సరాల వయస్సులోనే ఏప్రిల్ 26, 1920 న కన్నుమూసాడు. అతి తక్కువ వయస్సులోనే రామానుజన్ ను రాయల్ సొసైటీ, బ్రిటిష్ కాలేజీ సంస్థలు సభ్యునిగా ఎన్నుకోవడం అతనికిచ్చిన గౌరవానికి నిదర్శనం. ఇలాంటి గణిత శాస్త్రవేత్త రామానుజన్ భారతీయుడు కావడం మనందరికీ గర్వకారణం. రామానుజన్ 75వ జయంతి సందర్భముగా భారతదేశ తపాలా శాఖ వారు అతని చాయాచిత్రం కలిగిన తపాలా బిళ్ళను (Stamp) విడుదల చేసారు.

Quotation of G.H. Hardy On Ramanujan:

I remember once going to see him when he was lying ill at Putney. I had ridden in taxi cab number 1729 and remarked that the number seemed to me rather a dull one, and that I hoped it was not an unfavorable omen. "No," he replied, "it is a very interesting number; it is the smallest number expressible as the sum of two cubes in two different ways." Ramanujan (London 1940).

E W Middlemast who was the Professor of Mathematics at The Presidency College in Madras. Middlemast, a graduate of St John's College, Cambridge, wrote:

I can strongly recommend the applicant. He is a young man of quite exceptional capacity in mathematics and especially in work relating to numbers. He has a natural aptitude for computation and is very quick at figure work.